

КУТКОВЕЦЬКА Т.О.

Уманський національний університет садівництва
tanya_kut@ukr.net

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ САДІВНИЦЬКИХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розглянуто основні елементи інноваційно-інвестиційного механізму управління ресурсним потенціалом садівницьких підприємств та основні складові, що входять до нього. Мета статті полягає в проведенні аналізу існуючих проблем відносно вдосконалення такого механізму, як основи сталого та ефективного розвитку інноваційної діяльності підприємства. Запропоновано загальні методичні підходи до формування інноваційно-інвестиційного механізму управління ресурсним потенціалом. Зроблені висновки про те, що підґрунтям розробки та впровадження даного механізму є забезпечення умов оптимального використання інноваційних складових ресурсного потенціалу садівницьких підприємств.

Ключові слова: інновації, інвестиції, ресурсний потенціал, інноваційна діяльність, плодово-ягідне виробництво, садівництво.

КУТКОВЕЦКАЯ Т.А.

Уманский национальный университет садоводства
tanya_kut@ukr.net

ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННЫЙ МЕХАНИЗМ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦИАЛА САДОВОДЧЕСКИХ АГРАРНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В статье рассмотрены основные элементы инновационно-инвестиционного механизма управления ресурсным потенциалом садоводческих предприятий и основные составляющие, входящие в него. Цель статьи состоит в проведении анализа существующих проблем относительно совершенствования такого механизма, как основы устойчивого и эффективного развития инновационной деятельности предприятия. Предложены общие методические подходы к формированию инновационно-инвестиционного механизма управления ресурсным потенциалом. Сделаны выводы о том, что основой разработки и внедрения данного механизма является

обеспечение условий оптимального использования инновационных составляющих ресурсного потенциала садоводческих предприятий.

Ключевые слова: инновации, инвестиции, ресурсный потенциал, инновационная деятельность, плодово-ягодное производство, садоводство.

KUTKOVETSKA T.O.

Uman national university of horticulture

tanya_kut@ukr.net

INNOVATIVE INVESTMENT VEHICLE OF RESOURCE POTENTIAL IMPROVEMENT OF HORTICULTURAL AGRICULTURAL ENTERPRISES

The article deals with the main elements of innovative investment vehicle of the resource management of horticultural enterprises and its major components. The aim of the article is to analyze the existing problems which concern the improvement of such vehicle as the basis for sustainable and effective development of innovative activity of the enterprise. It was offered to use general methodological approaches to the formation of innovative investment vehicle of resource potential management.

It was concluded that the basis for the development and introduction of the above mentioned vehicle is providing the conditions of optimal usage of resource potential innovative components of horticultural enterprises.

Key words: innovations, investments, resource material, innovative activity, fruit production, horticulture.

Постановка проблеми. В сучасних економічних умовах значну роль у забезпеченні ефективного функціонування садівницьких аграрних підприємств відіграє управління ресурсним потенціалом, не лише з метою скорочення витрат, а й з метою забезпечення ефективної інноваційної діяльності підприємства, як підґрунтя його подальшого розвитку.

Проблемам побудови ефективного механізму управління інноваційною діяльністю садівницьких підприємств присвячено багато робіт вітчизняних та закордонних вчених. Проте сучасний стан інноваційної діяльності садівницьких аграрних підприємств свідчить про необхідність подальшої розробки цього питання, у зв'язку з практично відсутніми дослідженнями у сфері визначення інноваційних факторів

ресурсного потенціалу садівницьких аграрних підприємств з метою інноваційно спрямованого вдосконалення механізму управління ресурсним потенціалом підприємства як основи сталого розвитку його діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню теоретико-методологічних питань формування, оцінки та віддачі ресурсного потенціалу агроформувань присвятили свої праці відомі вітчизняні вчені-аграрники – В.Я. Амбросов, В.І. Бойко, В.Г. Андрійчук, М.В. Гладій, М.А. Лендел, В.М. Трегобчук, А.Е. Юзефович, О.М. Шпичак.

Проблемам ефективного використання та відтворення ресурсного потенціалу в аграрному секторі присвячені роботи І.Ф. Баланюка, Л.Д. Павловської, П.Т. Саблука, А.М.Третяка, М.М. Федорова, обґрунтуванню поширення інноваційно-інтенсивних технологій виробництва плодоягідної продукції приділили увагу у своїх роботах В.В. Юрчишин, О.М. Шестопаль, О.Ю. Єрмаков, А.М. Кандиба та ін. [1-8]. Водночас, незважаючи на значний обсяг існуючих наробітків щодо структури ресурсного потенціалу аграрних підприємств, інноваційно-інвестиційний механізм управління ресурсним потенціалом садівницьких підприємств залишається майже не дослідженим, що потребує подальшого розгляду.

Постановка завдання. Метою даного дослідження є визначення інноваційно-інвестиційних елементів ресурсного потенціалу садівницьких аграрних підприємств для подальшого вдосконалення механізму управління ресурсним потенціалом підприємства, як основи сталого і ефективного розвитку його інноваційної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах глобалізації та жорсткої конкурентної боротьби садівницькі аграрні підприємства повинні приділяти особливу увагу інноваційно-інвестиційному механізму вдосконалення ресурсного потенціалу, адже він впливає на рівень ефективності галузі.

Відомо, що інвестиції та інновації взаємопов'язані між собою, і якщо інвестувати не в інноваційну сферу, яка не буде поліпшувати ефективність впровадження інновацій, то не буде покращення економічного розвитку.

Значення науково-технологічного потенціалу підприємства, його цілеспрямованого і ефективного розвитку та всебічного удосконалення організації і системи управління науково-дослідною діяльністю невинно посилюються. Тільки на цій основі використання досягнення науково-технологічного процесу та інноваційних розробок можна забезпечити стабільний і конкурентний розвиток підприємства, прогресивні структурні, техніко-технологічні та організаційні зміни в ньому, а також переведення на модель сталого та економічно безпечного функціонування у довгостроковій перспективі [1].

Винятково велике і вирішальне значення має ефективна науково-технологічна та інноваційна політика для істотного підвищення продуктивності праці та конкурентоспроможності виробництва плодово-ягідної продукції.

Ресурсний потенціал садівницьких аграрних підприємств в сучасних умовах, великою мірою залежить від виду та обсягу запроваджуваних конкретних інновацій.

Найбільш структурованим є визначення «інноваційних факторів» ресурсного потенціалу садівницького аграрного підприємства в залежності від виду інновацій, для впровадження яких задіяні відповідні складові ресурсного потенціалу (Рис. 1): кадрові, науково-технічні, виробничо-технологічні і фінансово-економічні ресурси, необхідні для здійснення інноваційної діяльності, які здатні продукувати інновації за наявності сприятливих умов [2].

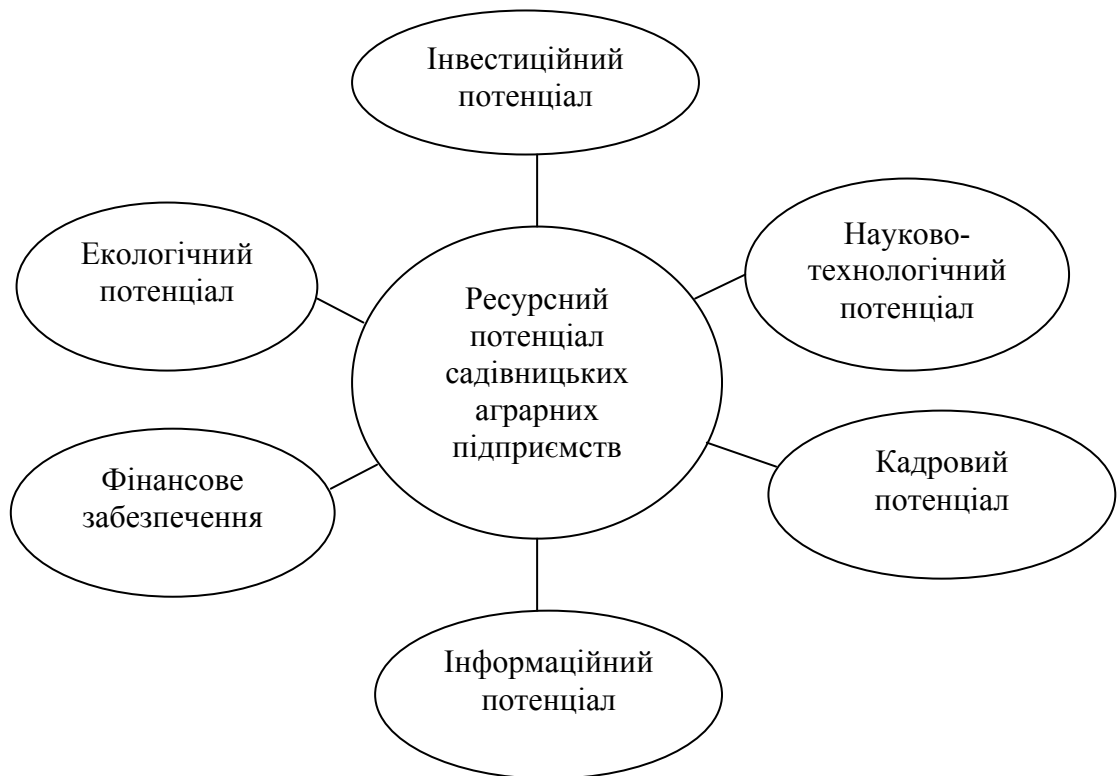

Рис. 1. Структура ресурсного потенціалу садівницьких аграрних підприємств

Створення новітніх технологій, які відповідають кращим зарубіжним зразкам, перехід до прогресивних систем ведення садівництва, нових способів переробки продукції та її зберігання – це пріоритетні напрями інноваційно-інвестиційного розвитку садівницьких аграрних підприємств, основні чинники забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва [3].

Необхідно зазначити, що існують специфічні принципи, якими необхідно керуватися при розробленні напрямів, способів, методів і механізмів модернізації та відтворення технічних і технологічних засобів плодово-ягідного виробництва [4]. До найважливіших з них нині необхідно віднести такі:

- 1) пріоритет інновацій над традиційним виробництвом;
- 2) забезпечення свободи наукової та науково-технічної творчості;
- 3) правової охорони інтелектуальної власності;

- 4) сприяння розвитку конкуренції у науковій сфері;
- 5) інтеграція науки, освіти та підприємницької діяльності.

Значення науки і техніки для підвищення ефективності садівництва нині важко переоцінити. Тут фундаментальні наукові пошуки, техніко-технологічні та інноваційні розробки мають бути спрямовані насамперед на розв'язання таких актуальних завдань [5]:

- 1) оптимальне та екологічно зрівноважене забезпечення садівництва найважливішими ресурсами;
- 2) істотне підвищення рівнів урожайності плодів та ягід, як головних передумов виробництва конкурентоспроможної продукції;
- 3) розроблення принципово нових методів, способів і технологій зберігання продукції в процесі виробництва, а також забезпечення екологічної чистоти і високої якості продуктів харчування.

На сучасному етапі розвитку аграрного сектору економіки України підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу садівницьких аграрних підприємств можливо досягти переважно за рахунок впровадження інноваційних методів господарювання, для чого звичайно необхідне значне вкладання інвестиції та забезпечення для цього наступних вимог [6]:

- 1) узгодження потреби в інноваціях та потенціальних обсягах залучення інвестицій;
- 2) оптимальне поєднання очікуваного досягнення прибутковості від вкладання інвестицій в інновації та потенційних ризиків і невизначеності в майбутньому періоді;
- 3) окреслення часових рамок для впровадження нововведень, що сприяють залученню інвесторів, які усвідомлюють цінність інновацій.

Проблеми інвестиційного та інноваційного розвитку садівницьких аграрних підприємств в умовах сучасної економіки країни потребують вирішення. Лише завдяки інвестуванню в інноваційну діяльність та структурних і функціональних змін економіки, підприємства можуть

досягти високих економічних показників, зокрема зростання прибутку та збільшення обсягу виробництва продукції [7].

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, сучасний етап науково-технічного розвитку садівницьких підприємств потребує створення нового організаційно-економічного механізму управління їх інноваційною діяльністю. Підґрунтям розробки та впровадження такого механізму є забезпечення умов оптимального використання інноваційних складових ресурсного потенціалу садівницьких підприємств для досягнення поставлених цілей та стратегічної мети підприємства.

І незважаючи на те, що головною проблемою, що гальмує розвиток високотехнологічного сектора економіки, залишається відсутність фінансування та недостатньо ефективна державна інноваційна політика, запровадження ефективного інноваційно-інвестиційного механізму управління ресурсним потенціалом підприємства є тактичним завданням кожного підприємства, зокрема і садівницьких, що має на меті довгостроковий сталий та ефективний розвиток. Саме тому питання вдосконалення інноваційно-інвестиційного механізму управління ресурсним потенціалом садівницьких підприємств потребує подальшої розробки та вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
2. Трегобчук В.М. Відтворення та ефективність використання ресурсного потенціалу АПК (теоретичні та практичні аспекти) / Відп. редактор акад. УААН В.М. Трегобчук. – К.: Ін-т економіки НАН України, 2003. – 259с.

3. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI // Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

4. Данько М. Інноваційний потенціал у промисловості України / М.Данько // Економіст. – 2007. – №10. – С. 23-34.

5. Єрмаков О.Ю. Організація сільськогосподарського виробництва Навчально-методичний посібник для студентів аграрних вузів / О.Ю.Єрмаков – К.: ВЦ НАУ, 2007. – 111 с.

6. Шестопаль О.М. Теоретичні та методичні основи формування інвестицій у створення (відтворення) плодових і ягідних насаджень / О.М.Шестопаль // Садівництво: міжвідомчий тематичний збірник. – К.: Нора-принт, 2000. – № 50 – С. 342-351.

7. Сазонець І.Л., Федорова В.А. Інвестування. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.

8. Юрчишин В.В. Розбудова системного державного управління сільським господарством // Економіка АПК. – 2005. – № 6. – С. 3-17.